

Ukrainian version – for Hungarian and English versions, please scroll down

2024 Семінар RRP (з плану реагування на потреби біженців) для організацій, очолюваних біженцями (RLO) та громадами (CLO) Будапешт, 23 вересня 2023 року

Семінар з Плану реагування на потреби біженців на 2024 рік зібрав як організації, очолювані біженцями, так і громадські організації, які активно працюють з біженцями, включаючи біженців, які покинули Україну після лютого 2022 року, членів української діаспори, ромської меншини, біженців та мігрантів інших національностей. Ці волонтерські організації в першу чергу надають практичну допомогу новоприбулим біженцям і дедалі більше поширюють свою підтримку на тих, хто залишається в Угорщині і користується тимчасовим захистом. Семінар відбувся за координації УВКБ ООН та у співпраці з трьома організаціями RLO/CLO: "Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület" (Жсанетт Балог), Українська асоціація "Unity" (Марта Баранчикова), UREC (Оксана Матвіїшина).

Учасники: Parasolka, Ukrán Nemzeti Kulturális és Oktatási Alapítvány, AKSEN Project, Dnipro Országos Ukrán Kulturális Egyesület, Ukrán Remény Egyesület, Ukrán Hagyományok Háza, Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület, XXI. Századi Roma Nők Egyesülete, Фундація УГКЦ в Угорщині, Асоціація африканських жінок Угорщини, Український освітній центр для біженців (UREC), Українська асоціація "Єдність" (Unity).

КЛЮЧОВІ ТЕЗИ З ЗАХОДУ

- Вразливі біженці (PSN). Посилити захист та інтеграцію найбільш вразливих категорій біженців [зазначених як такі організаціями, очолюваними біженцями: жінки, самотні батьки, діти з особливими потребами, біженці з інвалідністю або серйозними захворюваннями, біженці похилого віку та ромські біженці] шляхом збільшення доступності кейс-менеджерів, культурних посередників та соціальних працівників, приділяючи особливу увагу рекрутингу з української та ромської спільнот. Це забезпечить більш тісну підтримку та допомогу, особливо для PSN, які проживають за межами міських ареалів.
- Мовні бар'єри для інтеграції. Усунути мовні бар'єри в доступі до послуг, збільшивши кількість мовних курсів для осіб, які мають статус тимчасового захисту (ТЗ), включаючи дітей/студентів та дорослих. Це сприятиме зарахуванню до шкіл та участі в навчанні, а також полегшить доступ до ринку праці. Крім того, спростити процеси визнання та еквівалентності документів про інвалідність та медичних довідок про хронічні захворювання. Надавати послуги перекладу документів і консультацій, особливо в лікарнях і для отримання спеціалізованої медичної допомоги. Спростити процедури еквівалентності та визнання дипломів.
- Доступ до здоров'я. Усунути адміністративні бар'єри, які перешкоджають доступу біженців до субсидованих ліків, особливо для осіб зі статусом тимчасового захисту без ТАІ номера, що іноді змушує їх повертатися в Україну за доступними ліками.
- Працевлаштування. 1) Покращити підтримку для осіб зі статусом тимчасового захисту у розумінні трудового та податкового законодавства, включаючи допомогу з трудовими договорами та податковими деклараціями, а також розширити послуги з юридичної підтримки з питань, пов'язаних з трудовими відносинами. Крім того, підвищити обізнаність роботодавців про угорське трудове законодавство в поєднанні з правами біженців.
2) Боротися з трудовою експлуатацією, чорним ринком праці, роботою з високим рівнем ризику та низькооплачуваними посадами. Окрім того, працювати над тим, щоб біженці отримували роботу за фахом, а не на невластивих їм роботах.

- Мирне співіснування. Як Організації, очолювані біженцями (RLO) так і Неурядові громадські організації (NGO) зробили великий акцент на мирному співіснуванні заохочувати інтеграцію громад шляхом проведення спільних заходів і свят за участю як біженців, так і приймаючих громад; сприяти інтеграції за допомогою творчих майстерень і мистецьких заходів, які об'єднують угорців і біженців. Крім того, використовувати силу спорту, організовуючи безкоштовні групові заняття.
- Координація. Партнери закликали до більш широкої координації між ключовими зацікавленими сторонами, включаючи Неурядові громадські організації (NGOs), Агенства ООН, Офіцери зв'язку з біженцями, та державні відомства як на центральному, так і на місцевому рівнях, включаючи муніципалітети. Мета - ефективно виявляти, перенаправляти та вирішувати невідкладні справи щодо захисту та вразливості, забезпечуючи при цьому, щоб усі особи зі статусом тимчасового захисту, незалежно від їхнього освітнього рівня, статусу зайнятості чи бекграунду, мали необмежений доступ до наявних послуг та інформації. Це особливо важливо для біженців з інвалідністю. Співпраця з освітніми установами для покращення шкільних пропозицій та спільної боротьби з булінгом є надзвичайно важливою, так само, наприклад, як і координація з Департаментом Інклюзії осіб з інвалідністю МВС.

КЛЮЧОВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, запропоновані організаціями, очолюваними біженцями (RLOs)

Група 1: Допомога вразливим категоріям біженців:

- Посилити (а радше запровадити) систематичні процедури ідентифікації та перенаправлення вразливих категорій осіб, зі статусом тимчасового захисту, включаючи жінок, одиноких батьків, дітей з особливими потребами, біженців з інвалідністю або серйозними захворюваннями, біженців похилого віку та ромських біженців, а також адаптовані послуги та доступну інформацію про доступ до необхідних послуг.
- Найбільш поширені категорії біженців з підвищеною вразливістю/ризиком для захисту: жінки-біженці, одинокі батьки, діти з особливими потребами, біженці з інвалідністю та/або серйозними захворюваннями, біженці похилого віку, ромські біженці.
- Вразливі біженці (PSN) не систематично виявляються/перенаправляються через нестачу відповідних процедур; їм також бракує спеціалізованих послуг, зокрема у сфері охорони здоров'я, освіти та працевлаштування, а також доступної інформації про те, як отримати доступ до цих послуг. Ці проблеми є особливо гострими для біженців, яких приймають за межами міських центрів.
- Програми допомоги ромським біженцям повинні залучати ромських соціальних працівників, кейс-менеджерів та реєстраторів для ефективного моніторингу їхнього впливу, оскільки ромські біженці часто не знають про дискримінаційні практики та бар'єри у доступі до послуг.
- Послуги для дітей з особливими потребами повинні надаватися з урахуванням їхньої вразливості через структури підтримки з фахівцями, наприклад, психологами та педагогами з розвитку, які володіють українською мовою.
- Збільшити кількість соціальних працівників/кейс-менеджерів, зокрема українських та ромських культурних посередників і таких же менеджерів, особливо в сільській місцевості, для сприяння інтеграції, надання інформації, консультування, документальної підтримки та зарахування до шкіл для вразливих категорій біженців.

- Як відповідь слід збільшити кількість соціальних працівників для сприяння інтеграції та доступності послуг для вразливих категорій біженців, особливо в сільській місцевості, наприклад, через регулярні домашні візити, надання інформації та консультивання щодо процесів, підтримку в оформленні відповідної документації та зарахування дітей до шкіл.
- Необхідна більш ефективна координація між організаціями, що надають послуги, для забезпечення злагодженого, швидкого та конфіденційного вирішення складних справ, пов'язаних із уразливістю та захистом.

Група 2: Інтеграція біженців та самозабезпечення

- **Здоров'я:**
 - Усунути бар'єри у доступі до охорони здоров'я для осіб, які мають статус тимчасового захисту (ТЗ), та біженців, включаючи недостатню обізнаність медичних працівників та біженців щодо прав осіб зі статусом ТЗ, потреби у перекладі, відсутність довідок про щеплення для вступу до школи, високу вартість щеплень для новонароджених, а також адміністративні перешкоди, такі як відсутність ТAJ номера.
 - Задовольняти потреби в перекладі у сфері охорони здоров'я, включаючи спілкування з медичними працівниками, консультивання з лікарями загальної практики та спеціалістами, а також переклад документації. Пропонувати безкоштовні послуги перекладу та надавати інформаційні брошури про доступ до медичних послуг, а також двомовні документи для тих, хто їх потребує, особливо для людей з інвалідністю.
 - Усунути адміністративні бар'єри, які перешкоджають доступу біженців до субсидованих ліків, зокрема, для усіх зі статусом тимчасового захисту (ТЗ) без ТAJ номеру, що іноді змушує їх повертатися в Україну за доступними ліками. Також спростити процес вакцинації новонароджених, зробивши її легкодоступною та безкоштовною, одночасно прискоривши надання статусу ТЗ на підставі свідоцтва про народження. Також вирішити проблему відсутності довідок про щеплення, що може стати на заваді вступу дітей до школи.
- **Освіта:** Посилити освітню підтримку українських дітей - біженців шляхом підвищення обізнаності шкільного персоналу про права та потреби біженців, адвокації усунення адміністративних бар'єрів для зарахування до школи, залучення "вчителів інтеграції", культурних посередників та створення спільних органів для підтримки учнів, вчителів, батьків, залучення українських вчителів до роботи в школах, надання пріоритету вивченню мови за допомогою підготовчих програм та безкоштовних мовних шкіл, а також сприяння ініціативам соціальної згуртованості, спрямованим на інформування дітей приймаючої громади про виклики, з якими стикаються біженці, та попередження / пом'якшення таких проблем, як булінг.
- **Працевлаштування:**
 - Вдосконалити підтримку для осіб зі статусом тимчасового захисту (ТЗ) в розумінні трудового та фіскального права, включаючи допомога щодо трудових договорів та податкових декларацій, а також розширення послуг з юридичної підтримки у трудових питаннях. Також підвищити обізнаність роботодавців та біженців про угорське трудове законодавство та права біженців.
 - Розширити пропозиції щодо інтеграційних та мовних курсів, а також підтримки по догляду за дітьми, зокрема для батьків, які виховують дітей з інвалідністю та багатодітних жінок.
 - Спрощення процесів еквівалентності/визнання дипломів.
 - Боротися з трудовою експлуатацією, чорним ринком праці, роботою з високим рівнем ризику та низькооплачуваними посадами.

- Крім того, працювати над тим, щоб біженці отримували роботу за фахом, а не на невластивих їм роботах.

Group 3. Мирне співіснування:

- Сприяти інтеграції громад шляхом проведення спільних заходів та святкувань за участю як біженців, так і приймаючих громад, таких як кулінарні майстер-класи, розповіді історій, відзначення святкових днів, таких як Фазан (карнавал), а також спільні паломницькі подорожі. У майбутньому варто розглянути можливість зосередитися на святкуванні угорських свят.
- Сприяти інтеграції через творчі майстерні та мистецькі заходи, які гуртують угорців та біженців. Крім того, використовувати можливості спорту, організовуючи безкоштовні групові заняття, такі як ігри з м'ячем, йога та скандинавська ходьба.

2024 RRP Workshop a menekültek és a közösség által vezetett szervezetek számára

Budapest, 2023. szeptember 23.

A 2024-es menekültügyi intézkedési tervről szóló RLO/CLO workshopon a menekültek által vezetett szervezetek (RLO) és a közösségek által vezetett szervezetek (CLO) vettek részt, amelyek aktívan foglalkoznak a menekültekkel, beleértve a 2022 februárja után Ukrajnából menekülő menekülteket, az ukrán diaszpóra tagjait, a roma kisebbséget, valamint más nemzetiségű menekülteket és migránsokat. Ezek az önkéntes alapon működő szervezetek elsősorban az újonnan érkezőknek nyújtanak tényleges, gyakorlati segítséget, és egyre inkább kiterjesztik támogatásukat a Magyarországon maradókra, akik ideiglenes védelemben (menekült státusz) részesülnek. A workshopot az UNHCR moderálta három RLO/CLO társ-moderátor közreműködésével: Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület (Balogh Zsanett), Egység ukrán egyesület (Marta Barancsikova), UREC (Oksana Matviishyna).

Résztevők: Parasolka, Ukrán Nemzeti Kulturális és Oktatási Alapítvány, AKSEN Projekt „Dnipro”, Országos Ukrán Kulturális Egyesület, Ukrán Remény Egyesület, Ukrán Hagyományok Háza, Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület, XXI. Századi Roma Nők Egyesülete, UGCC Foundation in Hungary, African Women Association Hungary, Ukrainian Refugee Education Centre, Ukrainian Association Unity.

Az esemény legfontosabb kulcspontjai

- **Sérülékeny menekültek (PSN).** A legkiszolgáltatottabb menekültek védelmének és befogadásának fokozása [a helyi menekültügyi hivatalok szerint a következők: nők, egyedülálló szülők, különleges szükségletekkel rendelkező gyermekek, fogyatékkal élő vagy súlyos egészségügyi problémákkal küzdő menekültek, idősebb menekültek és roma menekültek] az esetmenedzserek, kulturális közvetítők és szociális munkások elérhetőségének bővítésével, különös tekintettel az ukrán és roma közösségekből történő toborzásra. Ez szorosabb támogatást és segítséget fog nyújtani, különösen a városi területeken kívül lakó PSN-ek számára.
- **Az integráció nyelvi akadályai.** A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nyelvi akadályainak kezelése a menedékes státusszal rendelkezők számára biztosított nyelvtanfolyamok számának növelésével, gyermekek/diákok és a felnőttek részére egyaránt. Ez elősegíti a beiratkozást és az iskolai részvételt, megkönnyíti a munkaerőpiacra való kilépést. Emellett egyszerűsíteni kell a fogyatékosági és a krónikus betegségekre vonatkozó orvosi igazolások elismerési és egyenértékűségi eljárásait is. Fordítási

szolgáltatások nyújtása dokumentumokhoz és konzultációk esetén, különösen a kórházakban és a szakorvosi ellátásban. Az oklevelek/diplomák egyenértékűségére és elismerésére vonatkozó eljárások egyszerűsítése.

- **Az egészségüghöz való hozzáférés.** A menekültek támogatott gyógyszerekhez való hozzáférését akadályozó adminisztratív akadályok megszüntetése, különösen a TAJ-számmal nem rendelkező menedékes kártya tulajdonosok esetében, akik emiatt néha kénytelenek visszatérni Ukrajnába a megfizethető gyógyszerekért.
- **Foglalkoztatás.** 1) A menedékes státusszal rendelkezők támogatásának javítása a munkaügyi és adójogszabályok megértésében, beleértve a munkaszerződésekkel és adóbevallásokkal kapcsolatos segítségnyújtást, valamint a munkaügyi kérdésekkel kapcsolatos jogi támogató szolgáltatások bővítése. Emellett növelni kell a munkáltatók és a menekültek tudatosságát a menekültjogokkal párosuló magyar munkajogi törvényekkel kapcsolatban. 2) Fel kell lépni a munkaerő-kizsákmányolás, a feketemunka, a magas kockázatú munkahelyek és az alulfizetett állások ellen. Emellett törekedni kell arra, hogy a menekültek a saját szakterületükön kapjanak munkát, ne pedig a nem kapcsolódó munkakörökben.
- **Békés Együttélés.** Mind az RLO (menekültek által vezetett szervezetek), mind a civil szervezetek, nagy hangsúlyt fektetnek a békés egymás mellett élésre: a közösségi integráció ösztönzése közös rendezvények és ünnepek révén, amelyeken a menekültek és a befogadó közösségek egyaránt részt vesznek; az integráció elősegítése kreatív műhelyekkel és művészeti eseményekkel, amelyek összehozzák a magyarokat és a menekülteket. Emellett a sport erejének kihasználása ingyenes csoportos tevékenységek szervezésével.
- **Koordináció.** A partnerek szorgalmazták a szélesebb körű koordinációt a legfontosabb érdekelt felek között, beleértve a nem kormányzati szervezeteket, az ENSZ ügynökségeket, a menekültügyi összekötő tisztviselőket és a központi és helyi szintű kormányzati szerveket, beleértve az önkormányzatokat is. A cél a sürgős védelmi ügyek és veszélyeztetett helyzetek hatékony felismerése, továbbítása és kezelése, miközben biztosítja, hogy a menedékes státusszal rendelkezők iskolai végzettségtől, foglalkoztatási státusztól vagy háttértől függetlenül korlátlanul hozzáférjenek a rendelkezésre álló szolgáltatásokhoz és információkhoz. Ez különösen fontos a fogyatékkal élő menekültek esetében. Rendkívül fontos az oktatási intézményekkel való együttműködés az iskolai kínálat javítása és a zaklatás elleni közös küzdelem érdekében, valamint például a MOI Fogyatékosági Integrációs Osztályával való koordináció.

Az RLO-k által JAVASOLT LEGFONTOSABB AJÁNLÁSOK

1. csoport: Segítségnyújtás a kiszolgáltatott helyzetben lévő menekülteknek:

- A kiszolgáltatott menedékes státusz tulajdonosok, köztük a nők, az egyedülálló szülők, a különleges szükségletekkel rendelkező gyermekek, a fogyatékkal élő vagy súlyos egészségügyi problémákkal küzdő menekültek, az idősebb menekültek és a roma menekültek szisztematikus azonosítási és átirányítási eljárásainak megerősítése (vagy inkább létrehozása), valamint személyre szabott szolgáltatások és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó elérhető információk biztosítása.
- A menekültek leggyakrabban azonosított, fokozottan kiszolgáltatott/védelmet igénylő kategóriái: női menekültek, egyedülálló szülők, különleges szükségletekkel rendelkező gyermekek, fogyatékkal élő és/vagy súlyos egészségügyi problémákkal küzdő menekültek, idősebb menekültek, roma menekültek.
- Különleges szükségletű személyeket (PSN) nem azonosítják/irányítják szisztematikusán, mivel nincsenek megfelelő eljárások; hiányoznak a személyre szabott szolgáltatások, különösen az egészségügy, az oktatás és a

foglalkoztatás területén, valamint az e szolgáltatások elérésére vonatkozó hozzáférhető információk. Ezek a kihívások különösen súlyosak a városi központokon kívül befogadott menekültek esetében.

- A roma menekülteket segítő programokba roma szociális munkásokat, esetmenedzsereket és összeírókat kell bevonni annak érdekében, hogy hatásukat hatékony módon nyomon lehessen követni, mivel a roma menekültek gyakran nincsenek tisztában a diszkriminatív gyakorlatokkal és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályaiival.

- A speciális szükségletekkel rendelkező gyermekek számára nyújtott szolgáltatásokat az ukrán nyelvet jól beszélő szakemberek, pl. pszichológusok és fejlesztőpedagógusok bevonásával, a kialakított támogatási struktúrákon keresztül kell a sérülékenységükben kezelni.

- A szociális munkások/esetmenedzserek, különösen az ukrán és roma kulturális közvetítők és ügyintézők számának növelése, különösen a vidéki területeken, a beilleszkedés megkönnyítése, valamint a kiszolgáltatott menekültek tájékoztatás, tanácsadás, dokumentációs támogatás és iskolai beiratkozás biztosítása érdekében.
- A menekültügyi reagálás keretében növelni kell a szociális munkások számát, hogy megkönnyítsék az integrációt és a szolgáltatások elérhetőségét a kiszolgáltatott menekült kategóriák számára, különösen a vidéki területeken, például rendszeres házi látogatások, a folyamatokkal kapcsolatos tájékoztatás és tanácsadás, a vonatkozó dokumentumok összeállításában és a gyermekek iskolai beiratkozásában nyújtott támogatás révén.
- Hatékonyabb koordinációra van szükség a szolgáltatásokat nyújtó szervezetek között a komplex sérülékenységi és védelmi esetek zökkenőmentes, gyors és bizalmas kezelésének biztosítása érdekében.

2. csoport: Menekültek integrációja és önellátás

- **Egészség:**
- Menedékes státuszt élvező személyek és menekültek egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek akadályainak kezelése, ideértve az egészségügyi szakemberek és a menekültek tájékoztatatlanságát az egészségügyi ellátásra való jogosultsággal kapcsolatban, a fordítási igényeket, az iskolai beiratkozáshoz szükséges oltási igazolások hiányát, az újszülöttek magas oltási költségeit, valamint az olyan adminisztratív akadályokat, mint a TAJ-szám hiánya.
- Az egészségügyi ellátással kapcsolatos fordítási igények kielégítése, beleértve az egészségügyi szolgáltatókkal való kommunikációt, a háziorvosokkal és a szakorvosokkal való tanácsadást, valamint a dokumentáció fordítását. Ingyenes fordítási szolgáltatások nyújtása és tájékoztató brosrák biztosítása az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésről, valamint kétnyelvű dokumentumok biztosítása azok számára, akiknek erre szükségük van, különösen a fogyatékkal élők számára.
- A menekültek támogatott gyógyszerekhez való hozzáférést akadályozó adminisztratív akadályok megszüntetése, különösen a TAJ-számmal nem rendelkező menedékes státusz tulajdonosok esetében, akiknek emiatt néha vissza kell térniük Ukrajnába a megfizethető gyógyszerekért. Emellett egyszerűsíteni kell az újszülöttek oltási folyamatát, könnyen hozzáférhetővé és ingyenessé téve azokat, illetve fel kell gyorsítani a menedékes státusz kiadását a születési bizonyítványok alapján. Ezenkívül foglalkozni kell a hiányzó oltási igazolások problémájával, ami akadályozhatja a gyermekek iskolai beiratkozását.
- **Oktatás:** Az ukrán menekült gyermekek oktatási támogatásának fokozása azáltal, hogy az iskolai személyzet figyelmét felhívják a menekültek jogaira és szükségleteire, a beiratkozást gátló adminisztratív

akadályok megszüntetése, "integrációs tanárok" és kulturális közvetítők alkalmazása, a tanulók támogatása közös szervek létrehozása révén, tanárok és szülők támogatásával, az ukrain tanárok bevonása az iskolákba, a nyelvtanulás előtérbe helyezése előkészítő programok és ingyenes nyelviskolák révén, valamint a társadalmi kohéziós kezdeményezések előmozdításával a befogadó közösség gyermekeinek a menekültekkel kapcsolatos kihívásokról való tájékoztatása és az olyan problémák megelőzése/csökkentése, mint a zaklatás.

- Foglalkoztatás:
- Az átmeneti védelem (menedékes státusz) jogosultjainak nyújtott támogatás fejlesztése a munkaügyi és adójogszabályok megértésében, beleértve a munkaszerződésekkel és adóbevallásokkal kapcsolatos segítségnyújtást, valamint a munkaügyi kérdésekkel kapcsolatos jogi segítségnyújtási szolgáltatások bővítése. Emellett növelni kell a menekülteket foglalkoztató munkáltatók tudatosságát a magyar munkaügyi törvényekkel és a menekültek jogaival kapcsolatban.
- Az integrációs és nyelvtanfolyamok, valamint a gyermekgondozási támogatások kínálatának bővítése, különösen a fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők és a többgyermekes nők számára.
- Az oklevelek, diplomák egyenértékűségi/elismerési folyamatainak egyszerűsítése.
- A munkaerő-kizsákmányolás, a feketemunka, a magas kockázatú munkahelyek és az alulfizetett állások elleni fellépés.
- Ezen túlmenően törekedni kell arra, hogy a menekültek a saját szakterületükön kapjanak munkát, ne pedig a nem kapcsolódó munkakörökben.

3.csoport. Békés együttélés:

- A közösségi integráció ösztönzése a menekültek és a befogadó közösségek közös rendezvényeivel és ünnepeivel, például főzőtanfolyamokkal, mesemondással, ünnepi rendezvényekkel, mint például a Farsang, és közös záróbeszédokkal. Fontolóra kell venni, hogy a jövőben a magyarországi ünnepekre összpontosítsanak.
- Az integráció elősegítése kreatív műhelyekkel és művészeti eseményekkel, amelyek összehozzák a magyarokat és a menekülteket. Emellett a sport erejét kihasználva olyan ingyenes csoportos tevékenységek szervezésével, mint a labdajátékok, a jóga és a nordic walking.

2024 RRP Workshop for Refugee-Led and Community-Led Organizations Budapest, 23 September 2023

- The RLO/CLO Workshop on the 2024 Refugee Response Plan gathered both refugee-led and community-led organizations actively engaged with refugees, including refugees fleeing Ukraine after February 2022, members of the Ukrainian diaspora, Roma minority, refugees and migrants of other nationalities. These volunteer-based organizations primarily offer practical, hands-on assistance to new arrivals and increasingly extend their support to those who remain in Hungary and avail themselves to temporary protection. The workshop was facilitated by UNHCR and co-facilitated by three RLO/CLOs: Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület' (Zsanett Balogh), Ukrainian Association Unity (Marta Barancsikova), UREC (Oksana Matviishyna).
- Participants: Parasolka, Ukrán Nemzeti Kulturális és Oktatási Alapítvány, AKSEN Project, Dnipro Országos Ukrán Kulturális Egyesület, Ukrán Remény Egyesület, Ukrán Hagyományok Háza, Somnakuno Drom Roma Női Civil Egyesület, XXI. Századi Roma Nők Egyesülete, UGCC Foundation in Hungary, African Women Association Hungary, Ukrainian Refugee Education Centre, Ukrainian Association Unity.

KEY TAKEAWAYS from the EVENT

- **Vulnerable refugees (PSN).** Enhance protection and inclusion for the most vulnerable refugees [listed as following by RLOs: females, single parents, children with special needs, refugees with disabilities or serious medical conditions, older refugees, and Romani refugees] by expanding the availability of case managers, cultural mediators, and social workers, with a focus on recruiting from Ukrainian and Romani communities. This will provide closer support and assistance particularly to PSN residing outside urban areas.
- **Language barriers to integration.** Address language barriers in accessing services by increasing the provision of language courses for Temporary Protection (TP) holders, including both children/students and adults. This will bolster enrollment and participation in schools and facilitate access to the labor market. Additionally, streamline the recognition and equivalence processes for disability and medical certificates for chronic conditions. Offer translation services for documents and consultations, particularly in hospitals and for specialized medical care. Simplify diploma equivalency and recognition procedures.
- **Access to Health.** Remove administrative hurdles that hinder refugees' access to subsidized medication, particularly for TP holders without a TAJ number, which sometimes forces them to return to Ukraine for affordable medication.
- **Employment.** 1) Improve support for Temporary Protection (TP) holders in understanding labor and fiscal laws, including assistance with employment contracts and tax declarations, along with expanding legal support services for labor-related matters. Also, increase awareness among employers about Hungarian labor laws coupled with refugee rights. 2) Tackle labor exploitation, black market labor, high-risk jobs, and underpaid positions. Additionally, work towards refugees securing employment in their respective fields rather than unrelated work.
- **P. Coexistence.** A large emphasis has been put on peaceful coexistence by both the RLO and the NGOs: encourage community integration through joint events and festivities involving both refugees and host communities; promote integration through creative workshops and art events that bring Hungarians and refugees together. Additionally, leverage the power of sports by organizing free group activities.
- **Coordination.** Partners have encouraged more extensive coordination has been emphasized among key stakeholders, including NGOs, UN agencies, Refugee Liaison Officers (RLOs), and government departments at both central and local levels, including municipalities. The goal is to efficiently identify, refer, and address urgent protection cases and vulnerabilities while ensuring that all Temporary Protection (TP) holders, regardless of their educational level, employment status, or background, have unrestricted access to available services and information. This is especially critical for refugees with disabilities. Collaboration with educational entities to enhance the school offerings and jointly combat bullying is of utmost importance, as is coordination with the Disability Inclusion Department of MOI for example.

KEY RECOMMENDATIONS PROPOSED by the RLOs

Group 1: Assistance to vulnerable refugees:

- Strengthen (or rather establish) systematic identification and referral procedures for vulnerable TP holders, including females, single parents, children with special needs, refugees with disabilities or serious medical conditions, older refugees, and Romani refugees, along with tailored services and accessible information on accessing essential services.
- Most common identified categories of refugees at heightened vulnerability/protection risk: female refugees, single parents, children with special needs, refugees with disabilities and/or serious medical conditions, older refugees, Romani refugees.

- PSN are not systematically identified/referred due to lack of procedures in place; they also lack tailored services, in particular in health, education and employment, and of accessible information on how to access those services. These challenges are particularly acute for refugees hosted outside of urban centers.
- Programs to assist Romani refugees should engage Romani social workers, case managers and enumerators to effectively monitor their impact, as Romani refugees are often not aware of discriminatory practices and barriers to accessing services.
- Services for children with specific needs should be addressed in their vulnerabilities through support structures with professionals, eg. psychologists and development teachers, who are proficient in Ukrainian language.
- Increase the number of social workers/case managers, in particular Ukrainian and Romani cultural mediators and same managers, particularly in rural areas, to facilitate integration, and provide information, counseling, documentation support, and school enrollment for vulnerable refugees.
- The response should increase the number of social workers to facilitate integration and accessibility of services to the categories of vulnerable refugees, particularly in rural areas, eg. through regular home visits, provision of information and counseling on processes, support in compiling relevant documentation and enrolling children in schools.
- More efficient coordination should take place among organizations offering services to ensure a smooth, fast, and confidential case management of complex vulnerability and protection cases.

- **Group 2: Integration of refugees and self-reliance**

Health:

- Address barriers to healthcare access for Temporary Protection (TP) holders and refugees, including a lack of awareness among healthcare professionals and refugees regarding TP entitlements, translation needs, missing vaccination certificates for school enrollment, high vaccination costs for newborns, and administrative obstacles like the absence of a TAJ number.
- Address translation needs for healthcare, including communication with healthcare providers, counseling with general practitioners and specialists, and translation of documentation. Offer free translation services and provide information brochures on accessing healthcare services, along with bilingual documents for those who require them, especially individuals with disabilities.
- Remove administrative hurdles that hinder refugees' access to subsidized medication, particularly for TP holders without a TAJ number, which sometimes forces them to return to Ukraine for affordable medication. Also streamline the process for newborn vaccinations, making them easily accessible and free, while expediting TP status through birth certificates. Also, address the issue of missing vaccination certificates, which can hinder children's enrollment in school.

Education: Enhance educational support for Ukrainian refugee children by raising awareness among school personnel about refugee rights and needs, by advocating to remove admin barriers to enrollment, by employing “integration teachers”, cultural mediators and setting up joint bodies to support students, teachers, parents, by including UA teachers in schools, by prioritizing language learning through preparatory programs and free language schools, and promoting social cohesion initiatives to inform host community children about refugee challenges and preempt/mitigate issues like bullying.

Employment:

- Improve support for Temporary Protection (TP) holders in understanding labor and fiscal laws, including assistance with employment contracts and tax declarations, along with expanding legal support services for labor-related matters. Also, increase awareness among employers and refugees about Hungarian labor laws and refugee rights.
- Expand the offer for integration and language classes and childcare support, in particular for parents raising children with disabilities and women with multiple children.

- Simplifying diploma equivalency/recognition processes.
 - Tackle labor exploitation, black market labor, high-risk jobs, and underpaid positions.
 - Additionally, work towards refugees securing employment in their respective fields rather than unrelated work.
-
- **Group 3. Peaceful coexistence:**
 - Encourage community integration through joint events and festivities involving both refugees and host communities, such as cooking sessions, storytelling, festive day celebrations like Fazan (carnival), and joint pilgrimages. Consider focusing on Hungarian holiday celebrations in the future.
 - Promote integration through creative workshops and art events that bring Hungarians and refugees together. Additionally, leverage the power of sports by organizing free group activities like ball games, yoga, and Nordic walking.